

LINJÄRA DIFFERENSEKVATIONER

Många tidsdiskreta LTI-system $y[n] = h[n] * x[n]$ kan beskrivas av en **differensekvation** på formen

$$y[n] + a_1y[n-1] + a_2y[n-2] + \dots + a_Ny[n-N] = b_0x[n] + b_1x[n-1] + b_2x[n-2] + \dots + b_Mx[n-M]$$

Motsvarande **överföringsfunktion** $H(z) = \mathcal{Z}\{h[n]\}$ kan då skrivas

$$H_{II}(z) = \frac{B(z)}{A(z)} = \frac{b_0 + b_1z^{-1} + \dots + b_Mz^{-M}}{1 + a_1z^{-1} + \dots + a_Nz^{-N}}$$

kallas **rationell överföringsfunktion**.

○ **Nollställen** till $H_{II}(z)$: rötterna till $B(z) = 0$

× **Poler** till $H_{II}(z)$: rötterna till $A(z) = 0$

KAUSALITET

- Ett LTI-system är kausalt

$\iff$

$$h[n] = 0, \text{ för alla } n < 0$$

$\iff$

Konvergensområdet (ROC:n) har formen $|z| > \text{konstant}$.

- Ett LTI-system med rationell överföringsfunktion och poler $p_1, p_2, \dots, p_N$ är kausalt om och endast om konvergensområdet är

$$|z| > \max_k |p_k|$$

inklusive " $z = \infty$ ", dvs $\text{grad}\{B(z)\} \leq \text{grad}\{A(z)\}$ måste gälla.

STABILITET

- LTI-system är BIBO-stabila om och endast om enhetscirkeln ingår i konvergensområdet $\implies$ frekvensfunktionen $H(\nu) = \mathcal{F}\{h[n]\}$ är väldefinierad.
- Kausala LTI-system med rationell överföringsfunktion är BIBO-stabila om och endast om alla poler ligger innanför enhetscirkeln.

FIR $\leftrightarrow$ IIR

FIR (Finite impulse response). Ett system sägs ha **ändligt impulssvar** (FIR) om $h[n] \neq 0$ för bara ändligt antal n .

IIR (Infinite impulse response). Ett system sägs ha **oändligt impulssvar** (IIR) om $h[n] \neq 0$ för oändligt många n .

- Ett LTI-system med rationell överföringsfunktion, där alla poler ligger i origo är FIR.
- Alla FIR-system är BIBO-stabila.